

У ГЭТЫМ НУМАРЫ

ДАУРЭАТЫ ПРЭМІЙ ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ І ЯКУБА КОЛАСА РАЗМОВА ПРА РЭПЕРТУАР НАСУСТРАЧ СВЯТУ ВЫЗВАЛЕННЯ

УРЫВАК З ФАМАНА І. ГУРСКАГА

СЯРОД КНІГ ЮБІЛЕЙ ПАЭТА КАНЦЭРТЫ НАШЫХ ГАСЦЕЙ

Літаратурная мастацтва

Год выд. 331 № 42 (1887) 26 мая 1964 г. АУТОРАК Цань 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАВЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННОКАУ БССР

НА ПЕРАД І ВЫШЭЙ!

Журы на прысуджэнне рэспубліканскіх літаратурных прэмій імя Янкі Купалы і Якуба Коласа прынялі паставу аб прысуджэнні прэмій за лепшыя творы 1962 года. Прэмій імя Янкі Купалы адзначаны кнігі вершаў «Чатыры сьціхі» Сяргея Дзяргя і «Смага» Кастуся Кірзэні. Янку Брылю за кнігу аповядаў і нарысаў «Працяг размовы» і Васілю Быкаву за аповесць «Трэцяя ракета» прысуджаны прэмія імя Якуба Коласа.

Папоўніў атрад купалаўскіх і коласавых лаўрэатаў. Журы на прысуджэнне рэспубліканскіх літаратурных прэмій прысудзілі прэмію імя Янкі Купалы і Якуба Коласа за лепшыя творы 1962 года. Аўтары зборніка паэзіі «Чатыры сьціхі» і «Смага» Сяргей Дзяргя і Кастусь Кірзэня, Удзельнікі прэміі імя Янкі Купалы, коласавыя лаўрэаты сталі Янка Брыль (кніжка аповядаў і замалёвак, нарысаў «Працяг размовы») і Васіль Быкаў (аповесць «Трэцяя ракета»).

Вельмі прыемна, што ўсе творы, адзначаныя рэспубліканскімі літаратурнымі прэміямі, прасякнуты духам сучаснасці. Дыханне сённяшняга дня адчуваецца і калі чытаеш нарысы Янкі Брыля «На тым баку планеты» (аб пасадцы ў Канаду), і калі перачытаеш яго шчырыя, насяброўска дасведчаныя замалёўкі «Пад рэман вопішча». Паэзія сённяшняга дня, нашага сучаснага часу гаворыць пра тое, што было ў нашай краіне ў пераходны момант, калі ўсё было перабудовай, перамаганнем, перамогай.

Пра пошні слова, патрабнага народу, добра сказаў і Сяргей Дзяргя («Словы»). Недарэмна вынік ён на суперэкладку сваёй кніжкі таяга радзі:

Не, слова, што ў мучках Народнага імяю, Пашына быў праўдаю, А не маню.

Так — праўда, наша высокая партыйная праўда павінна быць душою сённяшняй літаратуры. Не прыхарашчана жыццём і не калючых адмоўных фактах, а часная праўда — вольнае патрабаванне, народ ад п'янага патрабаванне, народ ад п'янага патрабаванне, народ ад п'янага патрабаванне.

Не, слова, што ў мучках Народнага імяю, Пашына быў праўдаю, А не маню.

Так — праўда, наша высокая партыйная праўда павінна быць душою сённяшняй літаратуры. Не прыхарашчана жыццём і не калючых адмоўных фактах, а часная праўда — вольнае патрабаванне, народ ад п'янага патрабаванне, народ ад п'янага патрабаванне, народ ад п'янага патрабаванне.

Крытыка ўжо імела пэсалі пра кожную з адзначаных прэмій кніжкі. Скажам пра іх свае слова і чытаць. Але хоць і яшчэ раз падкрэсліць іх вышэйшарэдкаваны пафас, іх грамадзянскую стра-

снасьць. Кожны аўтар заўважае ў жыцці тое, што больш блізка для яго, кожны выказвае пацукі па-свойму адметна. Але ўсе яны сцвярджаюць высокую годнасць чалавека, яго права на шчасце, славяць яго нялёгкаму працу, яго адданасць ідэалам народа.

Па-пачатку маляды, нудымі-вылірычны герой Кастусь Кірзэня адразу ж адчувае і ў трыумф нашай дзяржавы — палёт Юрыя Гагарына ў тэлыні космасу, і на барцаў гераічнай Кубы. Развяславы, удумлівы герой Сяргея Дзяргя яшчэ раз звяртаецца да ленынскага гняня:

Мне шпёр уявіць немагчыма — Ніне розум, маўчыць. Чым была б ты, мая айчына, Кал да сонца не ўзняў цябе Ленін!

Усім маляды герой Быкава Лявоняк, кінуты ў сям'ю ў вайну, бацьчы мужнасць, самаадданасць савецкіх людзей і сталее душой, здзісьняючы разам з ім свой грамадзянскі абавязак. Радуецца святлу жыцця ўсюды, у кожным кутку Радзімы герой Янкі Брыля...

Кожны год кожны дзень прыносяць нашай літаратуры, нашаму мастацству багаты лён працы і натхнення. І сёння, шыра вышнюю таварышаў з высокай адзнакай іх творчасці, мы добра помнім, што наш народ, наша родная зямля чакаюць ад майстроў слова лепшае песню. Чакаюць нахлебнае хлеба і будаўніц, рабочы і настаўнікі і будаўнікі, рабочы і настаўнікі і будаўнікі, рабочы і настаўнікі і будаўнікі.

Кожны дзень савецкага людзі ўсё далей пранікаюць у глыбіню непраўды і сусвету, у таямніцы навуцы, кожны дзень сваёй працай набліжаючы яны камуністычнае заўтра. Паказваць глыбіню душы гэтых людзей, самыя запавятыя іх мары і прычынны, паказваць веліч іх працоўнага подзвігу — задача ўсёй нашай літаратуры, задача кожнага пісьменніка. Мала ішчы ў творах адчуваць мы дыханне заўтрашняга дня, родна яшчэ літаратурны герой завалоўвае роўмамі і сэрцамі чытачоў. Гэта, вядзь, ад недастаткова пранікнення літаратуры ў глыбіню сучаснасці, ад павярхоўнага знаёмства з лепшым у сённяшнім дні. Даю чакае моладзь новых Карчакіных, а іх усё яшчэ няма. Даю чакае народ узніслае масавых песень, а яны з'яўляюцца так рэдка...

Ісць у нагу з нашым імклівым часам павяла, але як недарэваліна адставаць ад яго. Пісьменнік, людзі з пільным вокам і чутлівым вухам, павінны быць заўсёды на перадавых пазіцыях у шэрагах першых. Наперад і вышэй! — дэвіз дапытлівых і мужных. Гэта і дэвіз майстроў слова — смела глядзець наперад, акрыляць думкі і сэрцы чытачоў. Сопелныя і далёкія шляхі нашага жыцця, вышэйшай ленынскай праўды — вольна, якія асвятляюць наш шлях, вольна вышэйшай крыніцы натхнення. І радуемся поспехам нашай літаратуры, памятаючы задачы, пастаўленыя партыяй і народам перад пісьменнікамі! Усім работнікам савецкага мастацтва, мы паўтараем: — Наперад і вышэй!

Мінскі цэнтральны інжынерскі магазін шукае новыя формы прапаганды літаратуры. З настульнення цэльных дзён работнікі магазіна ўдзельнічаюць у продаж літаратуры на вуліцах горада па спецыяльных століках.

ТВОРЧЫ ВЕЧАР КАМПАЗИТАРА

Беларуская дзяржаўная кансерваторыя арганізавала для хлэбаробай калгасаў імя І. Янкі Купалы і Якуба Коласа творчы вечар беларускага кампазітара прафесара А. Багатырова.

Аб творчасці кампазітара расказаў старшы выкладчык кансерваторыі Т. Шчыракова, на дачары, пры ўдзеле аўтара, былі выкананы і яго творы. Фартэпійнае трыо было саграма прафесарамі А. Стагорніным, М. Белогорам і вядомым М. Гальштэйнам. Рад вакальных і інструментальных твораў, у тым ліку песні на словы Янкі Купалы, Янкі Коласа, Максіма Танка, Пятра Дзяніса, выканалі студэнты, выкладчыкі кансерваторыі і Мінскага музычнага вучылішча.

Сельскія працоўныя падзякавалі гасцям за цікавы вечар.

ПРЭМ'ЕРА КІНАФІЛЬМА «КРЫНІЦЫ»

У Брэсцкім кінатэатры «Летні» адбылася прэмера кінатэатра «Крыніцы», створанага студэнтамі Беларускага педагагічнага інстытута імя Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Пасля прагляду фільма перад глядачамі выступілі яго рэжысёр-пастаўшчык І. Шульман і народны артыст ССРСР П. Малчанюк. Затым адбылося абмеркаванне карціны.

ГАНАРОВАЕ ЗВАННЕ

За заслугі ў развіцці савецкай літаратуры Узкем Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР прысудзіў ганаровае званне заслужанага дзеяча культуры Беларускай ССР.

ХРОНИКА

Савет Міністраў Беларускай ССР назначыў тав. Паратова Яўгена Барысавіча намеснікам міністра культуры БССР.

Літаратурная ХРОНИКА

ВЕЧАРЫ ПАЭЗІІ

У чытальнай зале Мінскага Палаца прафесараў адбыўся вечар паэзіі, прысвечаны творчасці савецкіх паэтаў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Удзельнікі сустрачкі, работнікі бібліятэкі, па ініцыятыве якіх арганізавана такія вечары, чыталі вершы паэтаў-ваінаў, успаміны аб іх жыцці.

ДЗЕНЬ АДКРЫТЫХ ДЗВЯРЭЙ

Цэнтральны дзяржаўны архіў літаратуры і мастацтва праводзіць «Дзень адкрытых дзвярэй». У архіў прыйшлі пісьменнікі, мастацтвазнаўцы, работнікі музеяў, вучні-старшакласнікі.

ВЕЧАРЫ ПАЭЗІІ

У чытальнай зале Мінскага Палаца прафесараў адбыўся вечар паэзіі, прысвечаны творчасці савецкіх паэтаў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Удзельнікі сустрачкі, работнікі бібліятэкі, па ініцыятыве якіх арганізавана такія вечары, чыталі вершы паэтаў-ваінаў, успаміны аб іх жыцці.

ЛІТАРАТАРЫ ТРАКТАРНАГА

У выдавецтва «Беларусь» дзю першы зборнік паэзіі-трактарнага паэтаў Мінскага трактарнага завода імя Янкі Купалы і Якуба Коласа. У зборніку ўваходзяць вершы паэтаў-трактарнага завода імя Янкі Купалы і Якуба Коласа.

РАБОТЫ ФІЛОЛАГАУ

Значную навукова-даследчую работу выдэ калектыву выкладчыкаў Гомельскага педагагічнага інстытута.

НА ЮБІЛЕЙНЫЯ СВЯТЫ

У Кіеве пачынае работу Міжнародны кангрэс работнікаў культуры, прысвечаны юбілею Т. Р. Шаўчэнка. Адначасова будзе праведзена сумеснае пасяджэнне праўленчай Саюзнай пісьменнікаў ССРСР і УССР.

РАБОТЫ ФІЛОЛАГАУ

Значную навукова-даследчую работу выдэ калектыву выкладчыкаў Гомельскага педагагічнага інстытута.

ВОБРАЗ ВОІНА У ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВЕ

Ваенны савет і Палітычнае Упраўленне Беларускай вайскавай арганізацыі праводзіць сустрачку з работнікамі літаратуры і мастацтва. У калоннай зале сабраліся генералы і адпарты, пісьменнікі, мастацтвазнаўцы, мастакі, арганізатары. Сустрачка была прысвечана ваенна-літаратурнай тэме ў літаратуры і мастацтве.

РАБОТЫ ФІЛОЛАГАУ

Значную навукова-даследчую работу выдэ калектыву выкладчыкаў Гомельскага педагагічнага інстытута.

С. ДЗЯРГА, К. КІРЗЭКА, Я. БРЫЛЬ, В. БЫКАУ.

УСЕ ПАЧЫНАЕЦА З РЭПЕРТУАРУ

Як пачынаецца новымі беларускімі творамі рэпертуар прафесійна-навуковых і самадзейных канцэртных калектываў, як выдэцца яго прапаганда за эстрады? Гэтыя пытанні абмяркоўваліся на адным з пасяджэнняў саюза пісьменнікаў і калегіі Міністэрства культуры БССР з удзелам кампазітараў, работнікаў Рэспубліканскага Дома народнай творчасці.

УСЕ ПАЧЫНАЕЦА З РЭПЕРТУАРУ

Як пачынаецца новымі беларускімі творами рэпертуар прафесійна-навуковых і самадзейных канцэртных калектываў, як выдэцца яго прапаганда за эстрады? Гэтыя пытанні абмяркоўваліся на адным з пасяджэнняў саюза пісьменнікаў і калегіі Міністэрства культуры БССР з удзелам кампазітараў, работнікаў Рэспубліканскага Дома народнай творчасці.

23 МАЯ — ДЭНЬ ПАГРАНІЧНІКА

Некалі тут стаяў легендарны Андары Ківаватаў... Сёння Радзіма таварыш можа быць спячонай; пагранічнікі і з'яўляюцца імя героя, такіх, як камандзіры Андрэй Сфатука і Міхал Барану, не прпусціць ворага. Фота В. ГЕРМАНА. (БЕЛТА).

ГЭТА ТРЭБА БАЧЫЦЬ

небудзь п'яных абласцяў. «Руская траўшма», беларускі «Юрачка», украінскі «Галак», як і любы іншы нумар канцэрта, не належыць ніводнай канкрэтнай вядомай гораду. Яны належаць усім гарадам і вёскам. Гэта нібы снадантнае вывясненне самога нацыянальнага духу народа, яго ўнутранай сутнасці. Ігар Майсееў творча пераўтварае народныя ўзоры, абуджваючы іх прафесійнай культурнай майстэрствам і фантазіяй вяснянага мастака. Вось чаму «схалінуць толькі першую стыхію» народнага танца, па вобразнаму выражэнню М. Тогола, пастановаўшчыку і калектыўнаму ўдзельцу «далейшыя значна далей за «рытмал».

Беларускі народны танец «Юрачка» ў выкананні ансамбля народнага танца СССР.

Спраўды, аб ансамблі Ігара Майсеева пісалі многа і з захапленнем, пісалі на розных мовах, у розных краінах свету. І нягледзячы на тое, што на вышэйшых класах прысутнічалі людзі самых розных нацыянальнасцей, веравызнанняў і светаспоглядання, усе яны чудова разумеюць, аб чым хацелі расказаць іх артысты ансамбля. Бо мова танца не мае патрэбы ў перакладзе, і без слоў зразумела тое пацуючы радасці, жыццёсцвярдання, якое з незвычайнай сілай праяўляецца на канцэртах Майсееўцаў.

САДЫ ЦВІТУЦЬ. Фотаафод У. ВОЛКАВА. (Хойнікі).

ІХ ПЕСНІ ЗМАГАЮЦА ЗА МІР

«Спяваючыя галасы—сіла міру» — вось лозунг, які вызначыў усю творчую і грамадскую дзейнасць сучаснага руху «Спяваючыя галасы Японіі».

Выкананні ў канцэртах японскага кампазітара Кодзі Кінасіта «Не дапусцім атамнай бомбы» атрымала шырокую папулярнасць сярод японскіх працоўных, старшы сапраўды народным творам. На Пятым Сусветным фестывалі моладзі і студэнтаў яна была ўдасцёна 2-й прэміяй. Другая песня Кодзі Кінасіта «Неўзабав надзідзе радасны дзень» прагучала як гімн жыццю.

ЧУДОУНЫЯ КАРЭННІ

У лесе, у наваколлі Львова. Васіль Рафартаровіч учытаў гульні, думкі, птушкі вострыя ўзгляды, але яна была перахмылена «Гушчэй» казачка звычайнага юрорам. Рафартаровіч не мог прамаўляць міма таго, дзе і «гушчэй» пасля іх у канцы адстаўкі афіцэра.

НА ГАСТРОЛЬНЫХ МАРШРУТАХ

Багушэўск. Пасляк наведоў калектыў артыстаў Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа. На сцэне Дома культуры быў пастанавлены спектакль «Ганарлівы» па п'есе Т. Ян. У спектаклі прынялі ўдзел артысты І. Матушэвіч, Е. Лагоўская, А. Кацельнік, Г. Маркіна і інш.

Выступаюць «Спяваючыя галасы Японіі».

Завялікі натхненнем былі сустрэты дзве песні актывіста руху «Спяваючыя галасы Японіі» швацрца Сэка Аракі — «Песня людзей падзякаваў» і «Пераможная песня, грэйм», «Песня людзей падзякаваў» — гэта песня-плакат, якая ў пяці кантатах узяла гэтае імя.

НА МОВАХ ШЭКСПІРА, ГЕТЭ, МАЛЬБЕРА

Студэнты Мінскага Інстытута замежных моў і перакладчыцкага факультэта і студэнткі інтэрнацыянальнага інтэрнату на прадыямавіх і наліска. Песня «Мурадзі» Бухвальдскага і «Нахай заўжды будзеш сонца» ансамблем выканалі вельмі свежа ў акадэмічным выкладзе.

У СЕЛЬСКИМ КЛУБЕ

У Марохарэўскім сельскім клубе мнагалюдна. Сюды з'ехалі сягондасні з Вілья, Відшына, Пухавіч, Сяня на клубнай сцэне выступаюць самадзейныя артысты Жытнявіцкага раённага аддзела мільцыі.

ЯПОНСКИЯ АРТЫСТЫ ЗНАЁМЯЦА З МІНСКАМ

Маладзёжныя ваяцкая-танцавальны ансамбль «Спяваючыя галасы Японіі», які прыехаў у сталіцу Беларусі на гастролі, знаёмыя з яшчэ японскімі артыстамі прысутнічалі на канцэрте навуковага Мінскага харэаграфічнага вучылішча. У праграму вярну ўваходзілі аднактывыя балет «Шапеніана», танцы з балетаў «Лебядзіна возера», «Дон-Кіхот», «Шаўкунчык», «Карсар» і іншыя творы рускай і замежнай харэаграфіі.

З кінакамерай на фэстывалі

Першыя кадры кіначасопіса расказваюць аб урачыстасцях, якімі адзначаў беларускі народ 94-ю гадавіну з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна.

«Савецкая Беларусь» № 11

ракілабараторыі. Старшакласнікі робяць тут аналіз глеб роднага калгаса, вырошчваюць зеляніну гідропонным спосабам. Лабараторыя едрывае дзеціям скарты ўрадлівасці. Пра юных хімікаў сельскай школы расказвае адзін з сюжэтаў часопіса.

Вываюкі. Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.

11. Але, — пагадзіцеся Кулік. Першы яны гаварылі «брудныя аўрэ», а потым пачалі называць «бруднымі» ўсе народы, якія аказалі ім супраціўленне...

26 мая. Першая праграма. 11.30 — мастацкі фільм «Горад адна вуліца».

27 мая. Першая праграма. 11.30 — «Марскі палітэхнік». Мастацкі фільм. 17.00 — для школьнікаў.

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКЕВІЧ. Рэдакцыйная катэгорія: З. І. АЗГУР, Г. М. БУРАЎКІН, А. І. БУТАЮК, К. Л. ГЛАЗУН, Т. А. ДУБОВА, Г. М. ЗАГОРДІН, В. УЛ. ІВАШЫН, А. М. КАШЧУРЭВІЧ, В. В. ЛАДЫГІН, П. М. МАКАЛ, В. А. МАРШЫНОВІЧ (аддзел скарты), Р. К. САБАЛЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), І. А. САНКОВА, З. Ф. СТОМА, М. Г. ТКАЧОФ, Р. Р. ШЫРМА.